

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0522U100057

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мінняйло Роман Вікторович

2. Minyailo Roman Viktorovych

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2021

Спеціальність за освітою: 035 Філологія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія"
Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001,
Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.051.02

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.13, 16.21.05.03

Тема дисертації:

1. Становлення лексичної і фразеологічної підсистем сфери рибальства в українській мові.
2. The development of lexical and phraseological subsystems of fishing in Ukrainian.

Реферат:

1. У дисертації вперше в українському мовознавстві крізь призму матеріально-духовної культури комплексно досліджено українську рибальську лексику і фразеологію від її зародження до багатоаспектного формування й усупільнення. Уперше докладно проаналізовано семантику і структуру рибальських найменувань в історичному аспекті та сучасному осмисленні, встановлено генетичні зв'язки рибальської лексики і фразеології з лексикою і фразеологією інших стародавніх промислів: збиральництва, мисливства, лозоплетіння, скотарства тощо. Різноструктурні рибальські найменування досліджено на засадах виробленого автором сутнісно-мотиваційного підходу (СМП), що вповноважило до розроблення нового наукового напрямку – генно-синхронної полідискурсивної галузевої термінології. На засадах СМП з'ясовано місце предметно-номінативних та образно-експресивних рибальських найменувань в українській мовній картині світу, простежено тенденції якісних і кількісних змін в українському рибальському лексиконі. Проаналізовано структуру і встановлено мотиваційні типи (МТ) рибальських лексем і фразем та

співвідношення МТ у межах лексико- і фразеосемантичних груп. Результати дисертації створюють методологічну базу для досліджування галузевих термінологій на засадах СМП та його екстраполяції на всі складники лексико-фразеологічної макросистеми.

2. For the first time in Ukrainian linguistics, the thesis comprehensively investigates the structure and semantics of fishing names in the historical aspects and current interpretation through the prism of the material and spiritual culture of Ukrainians. The genetic connections of fishing vocabulary and phraseology with lexis of other ancient crafts are revealed. This process is based on the author's essential-motivational approach (EMA) according to O. Potebnia's views on sensory perceptions in terms of the historical evolution of thinking, which authorized the development of a new scientific direction – gene-synchronous polydiscursive terminology. The place of subject-nominative and figurative-expressive fishing names in Ukrainian linguistic world image is determined according to the principles of EMA. The suggested essence-motivational typology, based on the essential features of fishing realities as pre-nominal conceptual first nomens, made it possible to distinguish motivational types of fishing names by: auditory perception (sounds of contact of a fish body with water; sounds of contact of fishing tackle with water); visual observation (color of the fish body or color of the visible part of the fish body); tactile perception (feeling the fish to the touch); taste perception (taste of fish); constant visual observation (temporary sign of fish spawning; place of permanent residence of fish; direction of fish migration; name of fish fished by the fisherman; name of fishing tackle used by the fisherman; name of the fished fish by the fishing tackle; material of the fishing tackle; natural tackle; natural action inherent in man; noticeable species of fish in the designated place of fishing); active practical knowledge (name of fishing tackle used in fishing; name of action performed by the fisherman; the mesh size of the net; the nature of the fisherman's action on the fishing tackle; the nature of the fisherman's action in the designated place of fishing); mental generalization of the essence (type of action, process). The internal syncretism of the fishing names' development is evidenced by cross-motivational bases (two types of motivational bases that mutually enrich the lexical-semantic groups of fishing names of the same name), which form the percentage of the structural parts of the motivational core of the lexical-semantic field (LSF) «Fishery», where the determinant is the total cross-section for the most important categories of fishing life: fish (27%), tackle (24%), process (19.5%), location (19.5%), fishing (10%). It is possible to trace the formation of motivational core systems of other LSFs according to the proposed mechanism for determining the structure of the motivational core, which will make it possible to determine the percentage of conceptual categories in the Ukrainian linguistic world image.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голобородько Костянтин Юрійович
2. Goloborodko Kostiantyn Yuriiovich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Голобородько Костянтин Юрійович
2. Goloborodko Kostiantyn Yuriiovich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білоусенко Петро Іванович
2. Bilousenko Petro Ivanovich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:**

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Краснобаєва-Чорна Жанна Володимирівна

2. Krasnobaeva-Chorna Zhanna Volodymyrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенюк Олег Анатолійович

2. Semeniuk Oleh Anatoliiovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Колегаєва Ірина Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Колегаєва Ірина Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.